

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАННИЙ ЧАСОПИС

Виходить що тижня.

Адреса Редакції і Адм.:

„ПРАВДА“

Львів, вул. Кльоновича
ч. 8. II. пов.

Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА

в краю: Річно 12 зол.

Піврічно 6 зол.

Чвертьрічно 3 зол.

Місячно 1 зол.

За кордоном: Річно 2 ам.
дол. або їх рівновартість.

Поодинок. число коштує 20 сот.

Представлення Страстей Христових

„Пасійні вистави“ в Оберамергаві в Баварії.

Славні на цілий світ „Пасійні вистави“ в Оберамергаві коло міста Мюнхен у Баварії стягають щороку величезні маси видців не тільки з Німеччини але навіть з далекіх країв. Ті вистави роблять на присутніх величезне, неописане вражіння. Сегорічний сезон вистав розпочнеться 11 травня і тревати

буде до 29 вересня. Загалом буде в сегорічній сезоні 33 вистави. Вже дотепер продана велика часть білетів на липень і серпень (час ферій). На образку бачимо на ново перебудований і розширений будинок, в котрім відбудуватимуться вистави.

АРЕШТУВАЛИ УКРАЇНСЬКУ ПИСЬМЕННИЦЮ

Довгий ланцюх жертв червоного терору на Радянщині доповнився новими жертвами. В Києві арештувала чревичайка відому нашу письменницю Старицьку-Черняхівську і всіх членів її родини.

КРИВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ В МОСКВІ

Коли „Клуб безбожників“ в Москві намагалися позамикати деякі церкви в Москві, вірні постановили до того не допустити. Дня 20 лютого вони замкнулися в церквах і молилися. На допомогу безбожникам прийшло військо і почало силою виганяти людей з одної церкви. Прийшло до кривавої бійки, в часі якої кілька осіб згинуло.

ЯК БОЛЬШЕВИКИ МОРДУЮТЬ

Німецькі часописи повідомляють, що в большевицькім посольстві в Берліні вбито 5 російських емігрантів. Їх підступно заманили до будинку посольства, потім убили, а тіла закопали в підземеллях давної правосл. каплиці на третім подвірі посольства.

МОРОЗИ В НЬЮ ЙОРКУ

В Ньюорку лютують сильні морози. На вулицях замерзло кількадесят людей. З провінції доносять, що впав сніг і було багато нещасливих випадків.

ВОЄВІДСТВО В ПЕРЕМИШЛІ

Краківські часописи подали вістку, що в перемишлі має повстати воєвідство, а за те буде скасоване тарнопільське і наступить новий адміністраційний поділ воєвідств. Однак та справа не скоро буде полагоджена.

КАТОЛИЦЬКИЙ ШЕФ ФРАНЦУСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

Новий шеф французького генерального штабу є віруючим католиком і сповнює всі релігійні практики. Се той самий генерал Вайганд, який у 1920 р був дорадником польського штабу у війні з большевиками.

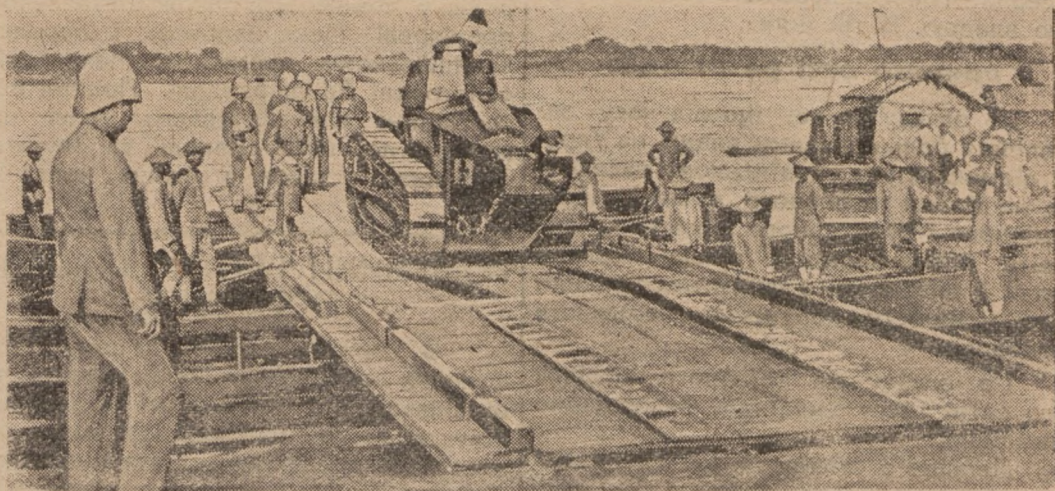
ВІДВІДУВАННЯ ХОРИХ У ЛЬВІВСЬКИХ ШПИТАЛЯХ

Тимчасовий Санітарний Виділ у Львові видав розпорядок, що від 1 квітня ц. р. можна буде відвідувати хорих у львівських шпиталях тільки два рази в тиждень, то є в четвер і в неділю від години 2 до 4 пополудні, а не щодня як дотепер.

ЯК ЩАДЯТЬ ЕМІГРАНТИ

Найбільше ошаджують на еміграції Італійці. Рік річно посилають вони до батьківщини тисячу пятьсот мільонів або півтора мільярда золотих. На другому місці стоять Поляки, які що року посилають домів 280 мільонів зол. Німецькі емігранти ошаджують лише 200 мільонів зол.

Військові заворушення в Індокитаю

У французькім Індокитаю вибухли військові заворушення і треба було вжити всіх французьких відділів військових, щоби їх здусити. На ілюстрації бачимо французькі повзи які виладоавно насушу підчас останніх заворушень біля Ганой.

3 нарад сенатської бюджетової комісії

Промова сен. М. Галушинського. — Ухвала бюджетової комісії.

Коли в мин. суботу радили в сенатській бюджетовій комісії над бюджетом міністерства пошт і телеграфів, забрав голос також український сенатор Михайло Галушинський. Промовець звернув увагу, що до служби на пошти й телеграфі не приймають Українців. Дальше вказав бесідник, як поводить почтова і телефонічна обслуга з українськими сторонами. Зажалення осталися без полагождення. Навіть зарядження управи телефонів у Львові, що телефонічна обслуга не буде саотувати українські сторони, коли вони подають числа для получения українською мовою, і те зарядження не прине-

сло наслідків. Великі простори в Галичині не мають належної поштово-телеграфічної сіти, так що дуже багато місцевостей отримує пошту раз а найвище два рази на тиждень.

На це відповів представник міністерства, що міністерство не видало ніякого обіжника, котрий спинювавби припинання Українців до служби. Тоді майже ціла бюджет. комісія заявила за тим, що треба видати такий обіжник, в яким булоб виразно сказано, щоби поштові дирекції не обмежували припинання службовиків і непольської народности.

Чи грозить нова війна ?

Ромунські часописи пустили вістку, що большевики стягають свої війська над бесарабською границею. Офіційно ромунське міністерство заперечило ті відомости. Але деякі ромунські часописи далі стоять на своїм і навіть подають, що ромунські міністри нараджувалися в справі військових заряджень у Бесарабії. Також, кажуть, що ромунсь-

кий прем'єр мав важні наради з послами Англії, Франції та Польщі. Часопис „Універзул“ здогадується, що большевицька армія хоче почати війну над Дністром, бо чується вже готова до європейської війни. Часоп. „Фація“ пише, що уряд ССРСР. уважає теперішній час відповідний до зачіпної війни.

Канадійські Українці проти червоного терору

Українське віче в Едмонтоні. — Резолюції ухвалені на вічу переслані телеграфічно до Союзу Народів.

Оден з наших прихильників у Канаді прислав нам вирізок англійського канадійського часопису з описом масового віча Українців в Едмонтоні. Віче це відбулося в українським Народнім Домі в Едмонтоні при участі делегатів усіх українських місцевих організацій. Зібрані на вічу ухвалили

звернутися до Союзу Народів

та домагатися від нього інтервенції в обороні українського народу перед систематичним гнобленням його і немилосердним переслідуванням большевицькою владою. В тій ціли

принято отсі резолюції :

„З огляду на те, що від часу захоплення большевиками влади на Україні відмовляється українському населенню не тільки основного права до економічного і культурного розвитку, але навіть елементарного права безпеки життя й власности з явним нехтуванням прав меншости поручених паризьким договором;

І з огляду на те, що в наслідок того сотні тисяч Українців безпощадно винищено;

Дальше з огляду на те, що відмова названих прав, систематичний гнет і безпощадні переслідування доведуть вкінці до винищення українського племені на Україні;

А також з огляду на останні

арештування української інтелігенції,

в тім числі членів Академії Наук, котрі мають стати перед судом...

Ми канадійські громадяне української народности зібрані на масовім вічу в Едмонтоні (Алберта) переняті повагою положення, взиваємо Союз Народів, прийняти безпосередні заходи в справі Українців на їх етнографічній території під пануванням большевиків“.

Отсі резолюції післано телеграфічно не тільки Секретаріатові Союзу Народів у Женеві, але також англійському прем'єрові Мекдональдові і королеві, канадійському прем'єрові Мекензові й сенаторові Дандюрандові. Подібні протестаційні віча відбувають наші емігранти по цілій Канаді та Злучених Державах а також в ріжних краях Європи.

РОБІТНИКИ ПРОТИ КЛЯСОВОЇ БОРОТЬБИ

В Ціриху, виключено комуністів з фахових організацій. Збори картелю тих організацій поручили управи викинути зі статута уступ про класову боротьбу і знести боєвий фонд, призначений на ту ціль як також перестати поміщувати оповістки тих організацій у комуністичнім органі „Дер Кемпфер“. — Сяпостанова говорить тому про уздоровлення робітництва на Заході.

Війна Сталіна з Богом

Криза большевизму. — „Механік“ отвирає кляпи. — Несподіванка з „пятиліткою“. — Нащо потрібна війна з релігією.

Вже нині ніхто не сумнівається, що большевизм переживає саме тепер одну з найтяжчих криз. Влада над одною з найбільших держав світа скупчена в руках невеличкої горстки (кляки), котра знову безумовно підчиняється приказам одної одиниці. Закордонна політика Радянського Союзу вповні неудачна. Внутрі економічна нужда і зростаюче розчарування та огірчення широких мас. Російський котел під натиском тих сил уже тріщить... Диктатор Сталін опинився знову в нелегкім положенню.

Звичайним виходом з важкого положення таких диктаторських влад є війна. І справді, велика світова війна це для большевиків дуже бажана річ. Бо по такій війні вони сподіються великої світової революції, а з нею побіди комунізму. Але рівночасно большевики розуміють, що так як сьогодні стоять справи, війна моглаб бути для них гробом. Отже бажуючи війни, вони стараються відсунути її можливо на пізніший час. Але як сказано, большевицький котел таки тріщить. Щоб не допустити до вибуху, добрий механік отвирає „безпечники“ (кляпи). А Сталін видко „механік“ не злий. Тим „безпечником“ є проголошений недавно т. зв. „пятилітний плян“ або коротко „пятилітка“. „Пятилітка“ це має бути така чудасія, що за короткий час має з корінням переродити не тільки ціле господарство, але і цілий спосіб думання в одній з найбільших держав світа. Чи це можливе до сповнення, Сталінові байдуже. Головна річ, щоб заняти чимсь уяву мас, щоб влити в маси нову віру, скажім попросту, щоб сипати людям пісок в очі. Так булаб отворена одна кляпа безпеки. Але це може бути за мало. Навпаки цей безпечник може навіть грубо завести. Є вже деякі грізні познаки.

Зачав собі Сталін з селянами. „Пятилітний плян“ предбачує, що до 5 літ має перейти в „колгоспи“ (колективні, спільні господарства) 23 мільонів гектарів землі в цілім Радянським Союзі. Та що бачимо? Вже нині на „колгоспи“ перейшло 30 мільонів гектарів. Селянство огорнув відчай. Хай буде, що буде! Хлібороб хоче бути робітником. Масами починає йти на фабрики і в колгоспи. Доси селянин удержував державу, нехайже тепер держава, котра відбрала йому все, його удержує! Але чи дістануть усі роботу? Таку роботу, щоб усіх виживила. Чи справиться державна миршава бюрократична машина з так великим завданням? І тут „механік“ Сталін добре пріє, бо бачить, що його очайдушній політиці згори відповідає така сама очайдушність з низів. І тому отвирає другий безпечник. Цим безпечником є його війна проти релігії. Сталін почав війну з Богом. Та про це читали ви вже нераз.

КІНЕЦЬ СЕЛЯНСТВА В БОЛЬШЕВІЇ

Німецька преса доносить, що Цен. Комітет Комуніст. партії в ССРСР. видав указ про відобрання всієї землі селянам і заміну селян в рільничих робітників у комунах. Таким чином селяне, котрі заклали на добра церковні, коронні й панські тай дійсно держали їх під большевиками на якийсь короткий час, тепер втратили не тільки те, що забрали з початком революції, але втратили також свої шматки землі, котрі їм по знесенню кріпацтва приділив царський уряд і за котрі кількадесят літ платили індемнізацію. Вони тепер цілком у руках комуністичної партії як її кріпаки.

ЛЕНІН БУВ КЕПСЬКИМ ПРОРОКОМ

Большевицька „Роте фане“ в Берліні оповіщує тепер одну невідому депешу Леніна з 23 жовтня 1918. р. до больш. посла Йоффе з приводу звільнення з тюрми Карла Лібкнехта. В тій депеші Ленін заповів світову революцію ще на 1918 рік. Від того часу минуло 11 літ — і в цілій Європі бачимо покищо не революцію а скріплення фашизму: в Італії править Мусоліні, на Угорщині Горті, в Польщі, Югославії, Румунії й Болгарії сильне зв'язання парламентів, у Німеччині Гінденбург, в Австрії Шобер і т.д. Ленін показався кепським пророком.

ГРОЗЯТЬ СВ. ВІТЦЕВІ

Відколи оповіщено письмо Св. Вітця в справі релігійних переслідувань на Радянщині, надходить до Ватикану багато листів із погрозами св. Вітцеві. Всі ці листи задержує ватиканська цензура, щоб не дійшли до рук св. Вітця. Розуміють большевики, що голос св. Вітця матиме великий вплив у всьому світі й тому з люті не знають, що роблять.

НОВЕ МІНІСТЕРСТВО У ФРАНЦІЇ

Шотан утворив новий кабінет, у якому крім теки прем'єра обняв ще теку міністра внутрішніх справ. Міністром закордонних справ лишився Бріан. Військові справи обняв — Беснар, Морські — Сарро, фінанси — Дюмон, торгівлю — Бонне.

УРЯД ШОТАНА ПОВАЛЕНИИ

На засіданні французького парламенту дня 25 лютого вніс посол Антерію ухвалення довіри для утвореного уряду. Участь в голосуванні взяло 569 послів. За внеском довіря голосувала 277 послів, а проти 292. Тому то перепав новий уряд 15 голосами. Вислід голосування викликав цілу бурю оплесків на лавках правих і центру, Перед парламентом зібралася товпа народу, який підносив оклики в честь Тардіє. Шотан поїхав з міністрами до елізейської палати, щоби зголосити президентови Думергові уступлення уряду.

Приписи для сезонних емігрантів

Міністерство внутр. справ у порозумінню з мін. військ. справ видало до воєводів обіжників в справі сезонної еміграції на полеві праці до Німеччини в 1930 р. Цей розпорядок пригадує обіжник зі січня мин. року і вводить отсі зміни: громадські уряди мають відмовити реєстрації на виїзд на полеві роботи до Німеччини уродженим в 1909 р., а й тим, ур. в рр. 1908, 1907 і 1906, котрі обов'язані ставитися перед поторовою комісією. Повітові влади загальної адміністрації мають продовжувати важність старого паспорту — оскільки хтось його має — до 31 грудня 1930.,

заосмотрюючи паспорт на першій сторінці печаткою „еміграційний паспорт“, та додаючи на третій сторінці по словах „іде до“ (червоною) дописку „до Німеччини—на сезонну працю полевую“. Реєстрація буде відбуватися на терені повітів, які визначить міністерство праці та суспільної опіки. По визначенню повітів згадане міністерство подасть властивим для тих повітів урядам посередництва праці цифри, в яких границях можна перевести реєстрацію. Ті цифри розділять відтак держ. уряди пос. пр. на поодинокі громади.

Хто править Радянщиною

Півтора мільона трясє 150 мільоновою державою

Самі большевики обрахували, що в радянській державі належить до комуністичної (большовицької) партії 1,551.000 членів і кандидатів на членів. Радянщина має 150 мільонів населення, значить одна сотня частина людей є панамі життя і смерті, а правду сказати катами решти населення.

Большовицька влада має назву „робітничко-селянський уряд“. Та який він селянський, то видно з цього, що в партіях є дві третіх представників робітництва, а одна третя селянства. Селян у Радянщині є понад 100 мільонів, а до комуністичної партії належить всего на всего 300 тисяч. Це очевидно тому, що селяне не хочуть вступати до большевицької партії, та й сама управа партії не бажає собі щоб у партії було більше селян як робітників, бо селянські представники, колиби були в більшості, все-таки не далиб знущатися іншим верствам надселянством і використовувати його, не згодились на це, щоб селянам відбирати землю та заводити комуну.

А тепер там Сталін взявся на добре до селян. Як знаємо, вже всім селянам відберуть там землю й вони не будуть мати своєї землі, тільки стануть звичайними беззахистними земельними робітниками. Як колись панські посіпаки стояли з нагаями над панськими крі-

паками й наганяли їх до роботи, так тепер будуть наганяти до праці большевицькі наганячі. От такий рай готувлять комуністи селянству.

Бачать тепер селяне на Радянщині, що зле зробили, що повірили большевицьким обіцянкам і піддалися їм. На честь наших українських тамошніх селян треба сказати, що вони довго боронились проти большевицької влади та не підпомогли їх селяне інших народів колишньої Росії, а й не вміло українське селянство виступити одноставно проти найбільшого свого ворога — большевиків. Виступали окремими невеличкими відділами, а большевики ці відділи поволи винищили. Якби так були одноставно стали та ще під добрим, розумним проводом, булиб не пустили большевиків на Україну.

Тепер важко вже боротися. Знесилені, ограблені селяне тепер безрадні, безпомічні. Хто може втікає з Радянщини, та не всім це можливе. І стануть селяне на Радянщині з вільних людей знов кріпаками, невільниками-рабами. Хіба, що масово виступлять проти большевиків і скинуть зі себе важке ярмо, що вони наложили на селян. Та до цього треба одноставности й розумного проводу, як у всьому та всюди.

Живцем закопують до гробу?

Сенсаційний осуд лікарів

Від давна сумніваються лікарі, чи чоловік страчений на електричній кріслі дійсно умирає. Недавно виступив у Відні один славний лікар Др. Єлинек з рішучим твердженням, що й найвисше нап'яття електричного току не в силі є убити чоловіка. Щоб се твердження доказати, привів Др. Єлинек на лікарське зібрання сильно збудовану малпу і впустив у неї електричний ток у дуже великому нап'ятті. Малпа на якийсь час завмерла, однак при докладній аналізі показалося, що чинність її серця не бу-

ла цілковито застановлена і вона по кількох днях зачала назад вертати до життя, а за якийсь час зовсім поздоровіла. В слід за цим усі віденські лікарі осудили, що ті проступники, що їх ріжні держави страчують на електричному кріслі, цілком не завмирають та що їх живих закопують до гробу. Колиб ця теорія дійсно показалася правдивою, то у Злучених Державах велика сила злочинців булаб похована живими, бо там багато їх засуджують на електричне крісло.

Зникли величезні суми

Або: Як господарують „товариші“?...

З Берліна доносять: У слідчій відділі пруського союму дійшло до дуже прикрих сцен: Той відділ постановив, розслідувати на тайнім засіданні господарку міста Берліна, котра

спочиває в руках соціалістів.

Тимчасом посол Кох (німецький націоналіст) заінтерпелював явно дисциплінарного комісара Топольського, чи це правда, що зникли без сліду величезні суми з фондаций м. Берліна, котрі по статуту мали бути взагалі ненарушимо, що дальше зникло

5 мільонів марок

призначених на мешкання для бездомних, що зникли також суми з доходів

газу, води й електрики. Голова слідчого відділу, комуніст Швенк, покликуються на те, що відділ ухвалив не порушувати цих справ, але комісар Топольський зреферував ті скандали, заявляючи, що вже розпочато 16 дисциплінарних доходжень і 11 вже закінчено в той спосіб, що акти віддано карному судові... (Не даром Ленін „оцінив“ провідників німецької соціал-демократії ще 1919 р.: „Очевидно історія вибрала собі такий плян, щоб ті „ляйтнанти робітництва“ мусіли дійти до останніх етапів жорстокости й підлоти“... Не предвидів тільки того, що комуніст Швенк спробує говорити про „непорушування тих справ“ і що — в ССРР. будуть також „незлі“ кавалки!).

З незвичайних історій сучасности

Про золоту голову камяної колюмни.

Недавно помер в Італії, в місті Мантуї, великий, в цілім краю знаний богач, Ганнібаль Фвччі. Він дійшов до багатства в спосіб, який виглядає на дивну казку. Річ малася так:

При однім шляху біля Неаполю ще на початку 19 століття виставив невідомий чоловік камяний невеличкий пам'ятник в формі колюмни, в стилі середньовіччя, недалеко від монастиря св. Віта. На західній стороні того камяного стовпа була така надпись у французькій мові: „Першого мая о год. б. рано маю що року золоту голову.“

Багато людей ломило собі голови над розв'язкою значіння тої надписі. Вже на другий рік 1 мая рано зібралася при пам'ятнику товпа народа й очікувала на появу „золотої голови.“ Ждали цілий день — надармо. Та народ не знеохотився тим й вірив дальше, що настане пора коли верх камяної колюмни переміниться в велику брилу золота. І що року оточувала той пам'ятник маса цікавих. Але нічо не змінювалося.

Нарешті кілька хитрійших вибралося нічо до таємничої колюмни з приладами, викопали її з землі й докладно перешукали терен під нею і довкруги неї. Надармо. Потім перестали вже вірити в „байку.“

Щойно в р. 1847 зупинився перед тою колюмною молодий волоцюга, Ганнібаль Фаччі і втомлений довгою мандрівкою постановив тут відпочати. Збідований і голодний вдивлявся мелянхольно в даль. Втім запримітив таємничу надпись. Перечитав її раз і другий, але — тільки усміхнувся, з двох причин: бо волів, щоб замість золотої голови мала та колюмна бохонець хліба і — перший день мая був ще далеко. В кілька місяців опісля, забувши вже про ту надпись, переходив він туди і хотів саме йти до монастиря по милостиню, коли погляд його знов упав на таємничу надпись. Якраз з монастирської вежі відізвався годинник, що вибив 6-ту годину. Сонце кидало на верх камяної колюмни проміння, котрє творило тінь, що падала в напрямі рова. Молодий волоцюга застановився над тим, чи неперешукатиб ґрунту в тім місци, де падав кінець тіні. Зачав отже палицею гребати і скоро докопався до якогось твердого предмету, обвиненого в якусь тверду матерію. Розвинувши її, побачив стару військову торністру, а в ній поверх 100.000 франків у золоті. За ті гроші купив він собі добра коло Ст. Марчелльо і дожив там глибокої старости.

П'ЯТНИЦЯ в НЕДІЛЮ

Як ми святкуємо неділю, так мусулмане святкують після корану (своїх святих книг) п'ятницю. Туреччина одначе бистрою ходою почала заводити в себе європейський лад ну й перенесла святочний день на неділю. Се викликало серед низших верств магометанського населення спротив і могли бути небажані виступи. Турецький парламентарій виступив всетаки вихід. Назви днів тижня так позмінював, що п'ятниця випадає в той самий день, що у нас неділя. Відтепер будуть святкувати у Туреччині також неділю, хотяй зватись буде, п'ятницею.

СОЦІЯЛІСТИЧНА ГОСПОДАРКА ПРИМУСОВИЙ ПІСТ.

Рада нар. комісарів Москви завела на терені цілого рад. Союзу 11 безмясних днів на місяць. На протязі тих 11 днів не вільно під жадною умовою продавати мяса. Контролю над виконанням того розпорядження доручено комісареві торгівлі, а помагати йому буде відоме Д. П. У. Радянські власти оправдують се нове розпорядження тим, що рад. Союз не має такої скількості худоби на заріз, щоби можна було покрити щоденне запотребовання мяса. Набудуче будуть видавати спеціальні „мясні картки“.

Якої „Просвіти“ хоче „Сель-Роб“

Перероблений з москвофільської „Волі Народа“ большевицький „Сель-Роб“ пише:

„Установою, яка на західно українських землях взяла на себе обов'язок вести культурно-освітню працю серед укр. трудящих мас, є товариство „Просвіта“, що об'єднує сьогодні около 2500 читальень. Мимо цього, що величезну більшість членів „Просвіти“ творять українські незаможні селяни і робітники, провід в цій установі захопила українська буржуазія“.

Кождий здорово думаючий селянин і робітник, коли прочитавби ці слова, відразу побачить глупу демагогію прислужників Москви, давніше царської, а тепер большевицької. Бо хоч правда є, що „величезну“ більшість членів „Просвіти“ творять українські незаможні селяни і робітники, то се ще не значить, щоб проводу в освітній роботі не мали мати освічені люди, котрі вийшли з тих незаможних селян і робітників. Бо скрізь на світі є так, що провід беруть люди освічені, інтелігентні. Так є навіть в СРСР., до котрого в кождім числі зітхає „Сель-Роб“. І там провід спочиває в руках інтелігентів. І певно ніхто з наших просвітянських „буржуїв“ ані не бачив роскоші, в якій живуть ніби „робітничі“ комісарі в Москві. І правдою також є, що власне перед 60 з гори роками не хто інший, а саме ті освічені сини нашого народу (ті „буржуї“ — як їх зове „Сель-Роб“) оснували Товариство „Просвіта“, бо вигодували самі чорним мужицьким хлібом відчували святий обов'язок нести освіту в ті гуці народних мас, з котрих самі вийшли, з котрими зв'язані тісно сердечними і кровними зв'язками.

Чогож хоче властиво цей перемальований на червоно недавній чорносотенець? Хоче „соціалістичної науки“? Ні, він цего не каже. Бо видко і йому ясно, що правдива наука не може бути ані соціалістична, ані буржуазна, ані радикальна, ані ундівська. Так само як нема науки виключно польської чи німецької і т. п. Але є одна наука, вселюдське знання, яке чоловік як вище духове єство своїм обмеженим розумом собі здобув. Наука це вселюдська скарбниця, на яку складаються всі народи і всі кляси народів та цілі покоління. Зробити ту скарбницю доступною як найширшим верствам, піднести всіх на можливо високий рівень освіти, стало кличем найкращих одиниць кожного народу. Яке гарне і величне завдання! Тільки культура, що виросла на ґрунті християнства, могла зродити такі шляхотні ідейні кличі. На тім тлі зродилися й у нас освітні змагання, на тім тлі виросла у нас „Просвіта“. Та різні ліві агітатори все, а найбільше останніми часами домагаються в „Просвіті“ якоїсь „клясової“ науки; нібито для добра „працюючого люду“. Але вони самі не хочуть показати, як має виглядати та клясова наука.

Зате „Сель-Роб“ пише виразно, про що йому йде. Йому не йде про якусь

соціалістичну чи клясову науку. Він просто домагається від „Просвіти“ науки соціалізму. Шож то є за наука? „Сель-Роб“ пише: „Наука соціалізму це теорія і практика клясової боротьби“.

Чи розумієте це, селяни і робітники? Сельроби хочуть, щоби в читальнях „Просвіти“ велася „клясова боротьба“ не тільки в теорії, але й на практиці! Сельроби хочуть в українським народі розпалити війну всіх проти всіх! Їм за мало ще дотеперішної партійної гризні. Сельроби хочуть розколоти на ворожі табори наше селянство. Хочуть поділити їх, як це роблять большевики, на „куркулів“, „середняків“ і „незаможників“, щоби різали одні другий. Тих, що з тої маси вибюються своїм знанням вище й займають якесь інше суспільне становище, хочуть сельроби відокремити в окрему „клясу буржуїв“ і тровити на них інші кляси. Це буде наука соціалізму... в теорії та практиці.

Деж набралися такої науки наші сельроби? Вони досить щирі і самі признаються:

„Правда цієї науки — пише „Сель-Роб“ — провірена (ким?) на очах цілого світу, на велитніх досягненнях (?) одинокої робітничо-селянської (бодай так!) держави СРСР“. Знаємо, що провірено! Знаємо ті досягнення! Знаємо, як ті „досягнення“ виходять на здоровля селянам та робітникам.

Сельроби дійсно знають, чо́го хочуть. Вони хочуть не проводу в „Просвіті“, бо до освітньої праці неспосібні. Вони зате хочуть саботувати „Просвіту“. Хочуть на зборах „Просвіти“ викликати такі бучі, щоби ті збори влада розв'язала. Хочуть у читальнях вести таку

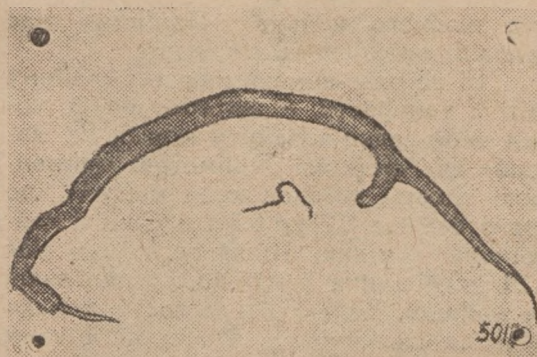
„науку соціалізму в теорії і практиці“, щоби хтось мав притоку ті читальні порозв'язувати. Бува чорна а тепер червона сотня хоче знищити огнища української національної свідомости. Бо національна свідомість оперта на християнських основах католицької Церкви це найбільший ворог большевиків та їх агентів. Сельроби це агенти большевизму.

А там, де сель-роби приступляють до наших селян і робітників зі своєю руйницькою ніби-наукою про „потребу“

клясової боротьби, освічений селянин і освічений робітник буде знати, що їм відповісти, а саме: В Англії, де робітнича кляса має найстарші організації та велику практику, якраз тепер вирішила вона, що клясова боротьба шкідлива для всего народу, що та боротьба опріч знищення й ненависти не дає інших плодів! Ось правдива думка найстаршої з організацій робітничої кляси культурного англійського народу.

ВУЖ ПРОКОВТНУВ ДРУГОГО ВУЖА А ЦЕЙ ЗНОВ ТРЕТЬОГО

В південних Індіях (в Азії) одна прогулька учнів найшла вужа караїта, що є найдовитіший із усіх вужів у сві-

ті, що саме проковтував другого вужа. Проковтуваний вуж жив іще й боронився що сил. Перший вуж робив распачні рухи, щоби проковтнути свого жертву, майже тільки, як він сам і майже ду-

сився, тож учні використали хвилеве безсилля й підійшли до нього близько. Кількома ударами палиць вбили першого вужа. Тоді з тіла вбитого караїта, з задньої його частини, пробивши його шкіру, показала голова другого караїта, що ще жив, хоч майже весь уже був проковтнений, бо тільки кінець хвоста виставав із пащі вбитого караїта. Жадно вдихала ця голова повітря й висувала вилчатий язик. Обох вужів вложили в формаліну. А тоді з пащі другого вужа виповз третій, що його проковтнув був другий.

Цих трьох вужів бачимо на образку. Один в нутрі другого, тільки хвіст видко, а третій малий на боці.

ДЕ Є НАЙБІЛЬШЕ ЖІНОК

Мабуть у Лотві. Там на 1000 мушчин випадає 1145 жінок. Відтак ідуть такі держави як Естонія, Португалія і Росія. Найменше жінок в Аргентині. Найбільше зрівноважена Бельгія де на 1000 мушчин випадає 1000 жін ок.

Т. Вергун

Як жінка чоловіка зробила старшим братом і тверезим

(Оповідання священика).

На весіллі упився Петро як небоже сотворіння. Навіть поганин признав би, що це занадто великий злочин для християнина, що прийняв у тім дні аж три святі Тайни, а Дзюнка ще перед заходом сонця втекла від молодого до дому свого батька й неньки. Розхорувалася на добре. Та за якийсь час прийшов Петро, перепросив, обіцяв, що вже ніколи не буде п'яний і Дзюнка вернула до дому чоловіка.

Відтепер почалася її терниста дорога. Нікому не жалілася, хіба може їмості, бо інколи, йдучи з церкви, забігала на хвилинку на приходство. Переді мною не говорила нічого. Може мала до мене жаль, що я поручив їй продавати „Місіонаря“, і на нього далася зловити Петрови, як риба на вудку. Тільки через людей чув я, що в Дзюнки в неділі, а дуже часто й у будень збирається „чесна кумпанія“ Петрових товаришів і пють немилосердно, причім, як люди додавали, страшенно курили. По п'яному бавилося чесне товариство

в „політику“, при чім виявляли „горячий патріотизм“, що плив з їх горячих голів.

На тім всім найгірше виходила Дзюнка. Від тютюнового диму затягнуло її в горлі, срібний голосок пропав, а „запах“ порозливаної горівки добивав її цілком. При тім всім боліло їй те, що Петро від дня вінчання не заглядав до „Місіонаря“.

Раз якось прибігла Дзюнка до їмості. Мене тоді не було дома. Як я вернув, застав Дзюнку в добрім, веселім настрою. Пригадувала ту безжурну Дзюнку з дівочих часів. Що вони там до мого приходу говорили, не знаю. Стіл був застелений до підвечірку.

Жінка з Дзюнкою вели оживлену розмову мабуть на тему, чи добрий примір все потягає. Як я прийшов, то оживлена дискусія припинилася, однак веселий настрій ще скріпився. Мені було мило, що знова побачив Дзюнку в так веселім настрою.

Нараз Дзюнка звернулася до мене з питанням, чи то гріх пити горілку.

Я поглянув на Дзюнку, хотів вичитати з очей, чому вона так питає, та не знаючи її цілі, промовив з повагою, розділюючи на двоє:

— То залежить — почав я говорити. — Упитися то певно тяжкий гріх, та

випити трошки без шкоди для здоровля не є гріхом. Я особисто не пю, бо маю то переконання, що й найменша краплинка шкодить моему здоровлю. Я переконаний, що колиб пив горілку, робив би це проти переконання, проти виразного голосу совісти, тому я грішив би. Та є люди, які кажуть, що горілка не тільки не шкодить, а й помагає. „Як я прийму горілку до своїх грудей, то я краще знаю говорити до людей“. Отже йдучи за гадкою тих людей, можнаби деколи трошки напитися горівки і це буде без гріха. Моя відповідь вдоволіла Дзюнку.

— Значить, я можу деколи напитися горілки? — звернулася знов до мене Дзюнка. — Я ніколи не пила і тому питаюся отця духовного“.

— Я волівби, щоби й на дальше Дзюнка не пила горілки, та шож відповідь одна для всіх. Значить, я сказав, що та невинна душа, може деколи затроїтися горілкою. Це мене засмутило.

Та жена й Дзюнка були дальше в добрім, веселім настрою. А Дзюнка знов звернулася до мене з питанням:

— Єще прошу отця відповісти мені на одно питання! Чому Отець не курять ніколи папіросів? Чи це гріх, чи з якої іншої причини?

Мені знов треба ділити відповідь на двоє.

Дальше втікають із большевицького „раю“

На польсько-радянській границі, як пишуть часописи, в останніх днях селяне, пошкодовані радянською владою перейшли грядицю. Обдерті, виголоднілі прохали грядищну сторожу,

щоб їх не виселювали „в большевицьке пекло“.

(А наші радянськочайні ікроїди кажуть, що там рай над рай). Большевики відібрали їм цілі господарства за це, що не пристали до комуни. Між іншими перейшов грядищу старець І. Нестюшонок. Він казав, що радянська влада загрозила йому

заспанням на Сибір.

В Молодеченському повіті перейшла грядищу родина Громовичів. Всіх їх є шестеро. Також на землях леонпольської волости передісталася за польську грядищу 20 людей на 4 санях. Ці родини хотіли большевики вислати

на Соловецькі острови.

Вночі 14 ч. чути було по большевицькому боці стрілянину й крики. Здогадуються, що нові гурти селян старалися продістатися за грядищу й грядищну сторожу спинала їх. Що селяне не хотіли завертати, прийшло до стрілянини.

Найбільші й найменші комахи

Найбільшою комахою є т. зв. муха — привид, що живе в Африці. Вона довга на 30 см., але така прозора та так подібна до листя й галузок того дерева, на якому живе — що замітити її дуже важко. Найбільший мотиль є в тропічних околицях Америки. Він зветься Еребус, в розпоні крил має теж 30 см., але до величини крил має й відповідний кадовб. Американські Індіане не ловлять його сіткою, але стріляють як птаха стрілою. В Бразилії живе також найбільша муха, акантонера, довга на 7 см. Найбільшого блощака можна зустріти також в Полудневій Америці. Це бельостом, що має кадовб на 10 і пів. см. довгий, а крила в розпоні сягають 30 см. При цьому блощак той такий сильний, що пориває риби. Екзотична цікада

(рід пільного коника), Помноія має крила близько на 20 см. довгі.

Ці велитні-комахи мають у своєму світі й контрасти. Є комахи, що їх великим оком ледви добачити можна. Їх кадовб — це частинка міліметра. Найменшою такою комашкою є маріна, що довготою має 0.2 до 0.3 мм. Є ще й найменший хрущик, трихонтеріг, що має 0.25 мм. Менших комах до сьогодні вчені не нашли. Великі, оті згадані комахи є, як це стверджено наукою, останками колишнього світа велитів, у якому навіть з цього роду жили дійсні гіганти пр. Праважка, що в розпоні крил мала 75 см. Ця комаха не могла стулювати крил і як сиділа, розп'явши їх, то подобала на маленький літак.

— 0 —

ТЕКСТ МОЛИТВИ

ПРИПИСАНИЙ СВ. ОТЦЕМ ЗА ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В РОСІЇ ХРИСТІЯН.

Св. Отець уділив 300 днів відпусту за кождоразове відмовлення отсеї молитви до св. Тереси від дитятка Ісуса, а відпусту цілковитого тим, що ту молитву відмовлятимуть через місяць: „Повна любови і співчуття Свята, упрости помочи й потіхи для наших братів в Росії, котрі стали жертвою довгого і жорстокого переслідування християн. Виєднай їм твердість у вірі, поступ до любови Бога і ближнього та довіря до Найсвятійшої Матери Божої. Зішли їм добрих священників, котрі направилиб святотацтво проти св. Евхаристії та хулу проти Бога. Справ, щоб передовсім серед молоді заясніла новим блеском ангельська чистота і всі християнські чесноти та щоб той благородний народ увільнений від тяжкої неволі вернув до єдиної вівчарні, котру повне любови Серце Воскресшого Спасителя цілковито повірило св. Петрови і його наслідникам та щоби врешті зазнав радости пошани в єдності св. Церкви Вітця і Сина і св. Духа. Амінь“.

ЗАПЕРЕЧЕННЯ АП. СТОЛИЦІ

Ватикан заперечує твердження большевицької преси, немовби він в 1927 р. старався заключити конкордат з большевиками. Ті твердження ложні, бо св. Престол засадничо не переговорює з державами, котрі відкидають право релігійної свободи горожан. А що до релігійних переслідувань в ССРСР., то Ватикан все протестував.

— „Я, видиш, не курю, бо мені не смакує, не виджу жадної користи з курення, навпаки я чую, що курення шкодить моему тілесному здоровлю, а ще більше душевному.“

Я особисто переконаний, що чоловік, який курить багато, не може вповні розвинути своїх духових сил. Тому, якби я курив, то робивби проти голосу совісти. Однак є багато людей, які кажуть, що курення помагає жолудкови до травлення, переводить дезінфекцію устної ями, розбуджує фантазію, додає енергії — отже курення по думці цих людей не тільки не шкідливе, а й корисне.

— Значить, можна курити?

— Можна.

— Я тому питала, бо я раз виділа, як малий хлопець викурив папірос і так ним упивсь, що майже стратив свідомість. З того я вносила, що курення шкідливе.

— Я сказав, що це залежить від особистого переконання і розположення.

Тій розмові прислухувалася моя мала Славця й зробила цілком слушне заключення, що тепер Дзюнка може собі купити файку і як Гуцулка може собі закурити.

Бсі вибухли сміхом, а найбільше сміялась з того сама Дзюнка. Видко, що Славця угадала її наміри.

Та питанням не було ще кінця?

„Чи можна читати й передплачувати часопис, що пише проти Церкви?“

— Це моя болюча сторона, бо знаю кілька лиха в душі спричинює лихий часопис. Тому відразу відповів, що не можна лихої преси ні передплачувати ні читати.

— „Та так одно число прочитати, то можеб не було великого гріха?“

„А, можеш собі прочитати“.

Я бачив, що Дзюнка з моєю жінкою снували якісь пляни. Ще бракувало їм потвердження з авторітетного жерела, бо Дзюнка ніколи на вітер не говорила.

Ждати довго не прийшлося. Наша розмова велася в п'ятницю, а в неділю почала Дзюнка свою роботу.

По вечірні вступила до кооперативи, яка була зараз коло церкви. Там понаходилося багато людей. Дзюнка поміж них протиснулася наперед і навіть не заікнувшись, спитала, чи може дістати дамські папіроси. Були. Купила ще запальничку і бензину. Люди видивились на неї й перестали говорити.

Дзюнка вступила ще до Срулька і винесла від нього плящину горілки.

Люде ще стояли коло церкви і розмовляли. Дзюнка приступила до гурту й стала розмовляти тримаючи під пахою пляшку з горілкою. Серед розмови, ніби від нехочу, так як би у неї була це звичайна річ, взяла до уст папірос, черкнула кілочком запальнички і закурила. Треба було видіти ті зчудовані міни на лицах людей.

Коли Дзюнка поважно з папіросом в устах, з пляшкою горілки під пахою, пішла до дому, то люди тільки руками розкладали. Мовляв, здуріла баба!

Прийшла Дзюнка до дому, де застала зібране „чесне“ товариство, яке очевидно на вечірні не було. Дзюнка тим разом була дуже весела, привитала гостей, поставила пляшку на стіл, заглянула до печі, добула відтам смажену ковбасу, подала на стіл, найшла чарки, коркотяг відкоркувала пляшку. На загальне зчудовання все йшло дуже складно. Налила в чарку горілки, випила і почала частувати й припрошувати гостей до пиття й до їди. А щоби гостям смакувало, то вона пила частіше на їх здорвля. А коли вона ще запальничкою закурила папіроску, то словам одобрення не було кінця. Не тішився лиш Петро. Він відразу витверезився. Не подобалося йому, що жінка пила, курила, а як

УКРАЇНСЬКЕ ПАЛОМНИЦТВО ДО ЛЮРДУ

До славної чудотворної місцевості Люрд (Lourdes) у Франції вибирається цього року українське паломництво, щоби віддати честь Пречистій Діві Марії та звидіти культурний Захід відомий нам в більшій часті хіба з книжок і часописей. Організує паломництво Марійське Товариство Молоді у Львові. Провід обійме львівський Єпископ - помічник Преосв. Іван Бучко. Виїзд зі Львова 2-го липня. Кошти паломництва — коло 1000 зол. від особи. Зголошення приймає і уділяє інформацій Марійське Товариство Молоді, Львів, скритка поштова 108.

ТЕХНІЧНА ВИСТАВКА

УКР. СТУДЕНТСЬКОГО „КРУЖКА МЕХАНІКІВ“ У ЛЬВОВІ

Українські студенти львівської політехніки згуртовані в „Кружку Механіків“ при т-ві „Основа“ влаштували в Академічному Домі виставку своїх праць. На виставі є праці 16 студентів. Фахові знавці хвалять праці будучих наших інженірів, а суспільність, що звиджує виставку, виносить з неї не тільки миле вражіння але і надію на нашу молодь, котра так поважно працює над собою і підготовляється солідно до свого будучого звання.

ВЛОМ ДО ЦЕРКВИ В РОЗГАДОВІ

В селі Розгадів коло Помор'ян вломилися до церкви злодії і забрали з церковної скарбони 727 зоз. Як підозрілих у вломі поліція арештувала двох хлопців зі села Годів, одного 22-літнього, а другого 23-літнього. Обоих арештованих відставили вже до окружн. арешту в Золочеві.

ще стала співати пісню: „Я нікого не любила, тільки Стецька та й Данила“ то Петра неначеби хто обухом вдарило по голові. Став перепрошувати товариство, що мусить йти давати худобі їсти і напувати.

А коли товариші не зрозумілися на річи і не розходилися, то Петро говорив, що завтра досвіта їде до міста на торг, а тепер мусить дещо прилагодити, а потім йти спати, щоби досвіта встати.

Тим часом надійшов громадський поліцай і приніс для Петра, як звичайно „Громадський Голос“, а для Дзюнки тим разом не „Місіонарі“ а ні не „Наші Приятелі“, а аж страшно сказати: „Сельроба“. Се в очах Петра був уже за великий упадок Дзюнки. Такого не міг він стерпіти. Прибіг таки зараз до мене, розказав все що сталося й просив поради. Я обіцяв, що зроблю, що тільки буде в моїй силі, а він обіцяв жертвувати гроші на Євангеліє, щоби тільки Дзюнку повернути. Я все можливе прирік, а Петро як задаток на Євангеліє лишив десять долярів.

На другий день поїхав Петро на ярмарок. Не лишилася дома й Дзюнка. У місті мав знов Петро клопіт із жінкою. Перші слова, які в місті заговорила до

Хліборобство в Кореї

Корея це країна в східній Азії, гористий півострів між морями Жовтим і Японським. Колись була Корея самостійна держава, потім стала зависима від Китаю. В 1895 висвободилася від китайської зверхности та не довго була самостійна, бо вже в 1910 попала під зверхність Японії.

Корейці монгольський нарід. Свою країну звать вони Хозен, себто „країна свіжого ясного ранку“. Справді ранки там дуже гарні. Небо тоді чисте, ясне, повітря свіже, прозоре.

Хліборобство ведуть тамешні селяне ще в дуже первісний, та в своєрідний спосіб. Корейський хлібороб ще й досі обробляє землю цими самими господарськими знарядями, що його предки в прадавних часах. Плуг, що його тягне звичайно один віл, ще зівсім такий, як уживали його в допотопні часи. Увесь він із дерева, тільки на кінці мале вістря з заліза. Ба що більше, вживають ще (як це бачимо на образку) й ручних плугів. Тут один чоловік втискає плуг у землю, а двох тягне мотуззям.

Корейці орють ручним плугом

Петра Дзюнка, то були слова, якими запросила Петра до Шумана. Петро вимовлявся, далі став просити Дзюнку, щоби не йшла на шинк і не робила зі себе „остатної“. Таж усі знають, що вона була найпорядніша людина, а тепер що собі подумують? Та Дзюнка не далася переконати. Чейже в шинку повно поважних господарів і ніхто не називає їх останніми. Колиж Петро не дався намовити, пішла Дзюнка сама до шинку, випила горілки, закусила оселедцем, закурила.

Петро не міг діджидатися жінки, стрінув старшого брата церковного, розказав йому цілу свою біду й просив, щоби він пішов і витягнув Дзюнку зі шинку буцім то, щоби допомогла йому набрати матерії на спідничку для внучки, бо він на тім не розуміється.

Дзюнка послухала. Виходячи зі шинку закурила собі, частувала і старшого брата, та він, хоч аж слинка йшла йому, бо папіроси були дуже гарні, стримався. Цеж до чого подібне? Щоби він тутечки в місті між людьми курив разом з Дзюнкою? Що світ на це скаже?

(Докінчення буде)

Само собою, що орати такими плугами не легко та й триває довго заки Кореець зоре морг поля. За те тому, що борозни вузькі, не конче треба вже оранини волочити бороною. Та всеж таки Кореець часом уживає й борони.

Знає Кореець вартість погноїв. Можна сказати, сливе всенький рік займається він гноєнням поля. Коли в господаря нема часу, чи то його воли мають якусь іншу роботу, чи на одному коню своєму коні їде до міста, тоді стає йому до помочі „братство гноєшів“. Члени цього братства займаються збиранням і доставою гною. Гній носять у ноші на двох дрючках. Ось такі ноші з кошем прив'язують до плечей і так ідуть у поле. В такому коші несуть яких 80 кілограмів гною. До розкидання гною не вживають ні суховил ні гралів, тільки розкидають гній пальцями. Очевидно що так роздроблюють і розсіпають гній краще, як знарядями.

Землю обробляють дуже старанно. Дуже пильно виполюють усяке хабаззя. І даремно шукалиб ми на ниві Корейця кропиви, будяків чи іншої хопти. Майстерно вміє Кореець використати найменший клаптик землі, а плоди засіває так, що коли одні рослини дозрівають, то другі засіяні пізніше, вже сходять. Найрадіше садять разом укурузу й фа-

солю. В половині серпня жнуть кукурузу, а рівночасно сходить фасоля соя й інші стручкові рослини, що ростуть скоро.

Сонце гріє там, як у гарячих країнах, та по спечених днях йде правильно дощова пора. В день світить сонце ясно й тепло, під вечер затягається сонце густо хмарами, а в ночі паде зливний дощ. Це дуже сприяє буйному ростові рослин. Найдивніше те, що в холодну пору там майже правильно по гострому морозі йде лагідне веремя.

Корейські села розложилися здебільша серед пишно зеленої, багатой в дерева верховини й горбовини. Серед горбів мальовно розкинулися менші й більші селянські хати. Не можна досита налюбуватися чарівними видами. Довгими рядами ідуть воли з поля, повно навантажені травою, дровами, городининою й т. п. Все це ранним ранком доставляє хлібороб у місто. А на останньому волі йде любимець родини наймолодший син.

Полеві сторожі виходять саме на вартові будки, що стоять на палях високих на три метри. Так із гори стежать вони за чотириногими та двоногими злодіями, щоб завчасу прогнати їх із поля, або приловити на горячому вчинку.

Вартівня полевого сторожа

Як працюють люди під водою ?

Нераз переконаємося як правдивими є слова св. Письма: „В поті чола будеш їсти свій хліб“... Щоб заробити на оттой хліб, люди відмовляють собі сну, спочинку, забувають про радощі життя, а віддаються лише все більш зростаючій праці.

Йде праця зимою, серед тріскухих морозів, в лісі при рубанню і в літі, під жаркими лучами сонця, в час жнив.

Працюють люди на землі, коло рілі, працюють у воздуху, будуючи високі камениці-хмародери. В погоні за хлібом — запускаються навіть глибоко під землю, добуваючи сіль, залізо, вуголь і інші мінерали. Працюють також під водою. — І се є чи не найважча праця — праця нурця.

Минулого року писали часописи про те, що в Італії з озера Немі, добули старинний корабель, що його ще несповна 2 тисячі літ тому, казав затопити враз з великими скарбами римський цісар Калігуля. — Головну роль при добуттю сього корабля відіграли нурці.

Лучається деколи, що підводне судно, в наслідок якогось ушкодження, затоне біля берега. — Перша річ тоді, при ратованню — уможливити затопленим доплив свіжого воздуху, щоб не подушилися. — В тій цілі вшрубовується гумові вужі поведені з берега, або корабля в стіни судна і ними впомповується свіжий воздух. Сю конечну роботу виконує також нурець.

До своєї роботи спускалися нурці давніше у т. зв. „нуркових дзвонах“ — великих залізних банях, куди не заходила вода, в наслідок нагромажено-

го там воздуху. — При такій роботі рухи їх були незвичайно обмежені. Згодом придумали для нурців особливий гумовий одяг, щільно замкнений, що у ньому спускався нурець під воду. Одяг той, хоронив нурця перед доступом води, а воздух, потрібний до віддихання доставчували йому гумові вужі, що лучили його з кораблем, чи берегом. Вуж — се була найважніша частина строю нурця. — На кожному кроці однак, грозила нурцеві небезпека смерті, колиб вуж, наслідком ушкодження перервався — і забракло воздуху...

Сьогодні нурець перед тим забезпечений. Наче жовнір на війну, опускається він під воду, заосмотрений у все потрібне. Спеціальний апарат причіплений на плечах, доставляє нурцеві кисень, потрібний до віддихання, а зужитий воздух автоматично очищує і знова наповнює киснем. — До строю нурця належать ще також два тягарці, що допомагають йому побороти тиснення води й згущення воздуху, телефон, годинник і манометр (прилад до мірення глибини) із світлячими щитами. Осібний прилад, щось в роді підводних санок, улекшує нурцеві переноситися швидко з місця на місце.

Так заосмотрений, може він пробути під водою і кілька годин, відтятий цілковито від світа.

На одно не знайшли досі ради: глибина, що її може нурець досягнути, виносить найбільше 100м. — Вже 10 метрів під водою, на кожний 1 см. квадр. тіла нурця, тисне вода тягаром 1 кг. Чим глибше, тим тиснення води більше.

Та помимо сього, помимо завзятости, з якою море береже своїх скарбів,

люди таки перемагають. — Перемагають і з дна моря видобувають на денне світло великі морські кораблі.

В тій цілі нурці спершу очищують затоплений корабель від піску, відтак гумовою масою заліплюють всі отвори і випомповують з нього воду. — Вкінці підчас відпливу моря спускається в нього величезні залізні бані, в середині порожні. — Набравши води, поринають вони на дно. Там нурці причіпляють їх до корабля, а відтак згущеним воздухом, впомповуваним з кораблів, що на поверхні, витискається з тих бань, нагромажену воду. — Порожні бані, підчас припливу моря, підносяться до гори і тягнуть корабель за собою. Чим важчий корабель, тим більше тих бань треба. — Розуміється, що се праця незвичайно коштовна, та вона оплачується, якщо корабель віз запаси золота, монет, дорогоцінностей, або якщо сам представляє велику вартість.

Смерть нурця

Невеличка канадійська місцевість Катард Фолз на північному побережжі ріки св. Лаврентія була протягом кількох днів осередком зацікавлення не тільки Канади, а й Зєдинених Держав Північної Америки. Безнастанно приходили там телеграми з запитами, що діється з нурцем Петром Трансом та з захоотою ба й із пожертвуванням навіть великих грошей, щоб рятувати нурця.

А прийшло до цього так: Нурець Петро Транс, зодягнений у нурецький одяг зліз під воду на сім метрів глибоко біля греблі нової фабрики паперу. Там замотався в підводні каблі (дротяні електричні проводи) і не міг виплисти на верх води. Його помічники, що були на березі день і ніч помпували, щоб удержати його при життю.

Заразом зажадали двох нурців із Квебеку. І зараз вислали відтам літаком двох найкращих нурців, та тоді були страшні сніговії й оба нурці прибули до Катард Фолз, коли Петро Транс був уже дві доби (48 годин) під водою.

Був уже вечір, та що ще ранком Транс давав із під води сигнали, тож сподівалися, що вдасться його вирятувати. Оба нурці й не спочавши по трудній подорожі, вдяглися в нурецькі одяги й без вагання кинулися в холодну як лід воду.

Першому нурцеві вдалося відразу підійти до Транса й щоб дати йому знати, що вже прийшов йому рятунок, стиснув йому руку. Та Транс не відповів уже стиском руки. Був це злий знак, та це не знеохотило нурців і вони всю ніч остали під водою й працювали при світлі рефлекторів.

Коло пів до восьмої години рано по 71 годинах побуту Транса під водою, вдалося їм вимотати його з підводних каблів і дротів. Та на жаль тіло його було вже зівсім холодне та зціпеніле. Крім цього одна нога в нього зломана, а весь нурецький одяг був подертий на шматки.

ПЕРЕСВІТЛЕННЯ ДЕРЕВА

В деревній промислі застосовано вже лучі Рентгена до пересвітлення дерева. Роблять се розуміється тільки при дорогих гатунках дерева, щоби ствердити його внутрішню якість. Наслідки сего такі, що для якоїсь ліпшої роботи можна відразу дібрати відповідний матеріал.

ЗВІДКИ БЕРЕТЬСЯ КРАСКА ВОЛОСЯ

Людський волос є властиво тоненькою руркою, наповненою течю, яку в науці зовуть кералогіяліном. Сама рурка не має жадної краски, а закрашує її теч залежно від того, чи витворює її організм (тіло) брутета, чи блондина. У блондинів і рудих ся теч є дуже рідка, а у брутетів більше згущена і виповнена дрібними зернятками. Чому ся теч у брутетів інакша, як у блондинів, наука не дала досі відповіді.

ЯК ПРОВЕРЧУЮТЬ СКЛО

Проверчування скла відбувається таким способом: Скло, яке мають провертати, приліплюють воском до залізної підставки. У тім місці, де має бути діра, накладають також воску у формі лійки і наливають туди терпентини, щоби скло підчас верчення не трісло. До лійки насипають дрібно змелений шміргель (се дрібнесенький, а дуже острый шутер, який добувають тільки на острові Наксос у Греції, а уживають його до виробу т. зв. гляспаперу). Утак приготувану воскову лійку пускають машинове сверло, яке вже проверчує діру.

Чи довго видержить у воді крокодил і черепаха

Крокодил і черепаха можуть довгий час обійтися у воді без воздуха. Один амер. природник перевів досліди, щоби усталити точні дані. Він наливав до великих скляних збірників води і покривав їх дротяною сіткою, так щоби звірята могли у воді свобідно рухатися, але щоби не могли зачерпнути свіжого воздуха. виявилось, що кайман (рід крокодила) зі середньої Америки, видержує без воздуха цілу годину. Другий рід, алігатор, видержав у воді аж шість годин. Всі роди крокодилів віддихають виключно легкими. Черепахи вже кори-

стають ще з кисня розпушеного у воді при помочі відповідної будови устної ями і горла. Дослід з черепахою показав, що вона видержує у склянім збірнику погужена з головою у воду, ледви півтора години, після чого гине. Тому що черепаха дуже скоро рухається, стараючися дістатися на поверхню, то дуже скоро зуживає весь запас кисня розпушеного у збірнику.

Зате не гине черепаха в зимі, хоч весь час сидить у воді, бо зимуючи, заховується спокійно, через що зуживає менше кисня розпушеного в воді.

ЯК ДОВГО МОЖЕ ГОЛОДУВАТИ СТВОРІННЯ, ДОКИ НЕ ВМРЕ?

1929 10 СІЧ.	1929 13 СІЧ.	1929 21 СІЧ.	1929 26 ГРУД.
ПТИЦЯ 9 днів	ЛЮДИНА 12 днів	ПЕС 20 днів	ЖАБА 360 днів
1930 15 МАЙ	1931 11 МАРТ	1931 27 ВЕРЕС.	1932 15 КВІТ.
ЧЕРЕПАХА 500 днів	ДАЮКА 800 днів	РИБА 1000 днів	ХРУЩ 1200 днів

Ворона і за море літає та дурна вертає

Ой прийшов в село рідне
Іван з Америки,
Та з простого вже він хлопа
Став паном великим.

І ланцюх на животинці,
І цигаро в роті,
А руки все у кишенях,
І вже не в чоботях.

Тай хлопської він бесіди
Гейби вже не знав,
І замість так, но-но, но-но,
Кривь ніс повідав.

Як прийшов в своє село,
То аж ся здуміли,
Що з Івана такий пан став,
Летять всі що сили.

Той іде на почастунок,
А та знов на звіді,
Чи також її муж скоро
До дому приїде.

А Іван сидить у коримі,
Там він бенкетує,
І хто ми за чим загляне,
Кимшиком частує.

А і хлопської він страви
Також не приймає,
І на жарч згодився в коримі,
Рухля доглядає.

За столом Іван розперся
І всім повідав,
Як то він маєткі горне,
Доляри збирає.

Дядьком сліна йде із рота
Тай собі міркують:
Певно кине щось на церков,
Що її будують.

Тай за свою біду нишком
Йому повідають,
Як читальня, кружок, церков
Ледви біду пхають.

Та Іван ніби не слуха,
Доляри кидає,
А як Іуко дав здачу,
Іван не приймає.

І зняв Іуко шаламок свій,
Рухля щирить зуби,
А Іван в кишені руки,
Надує тільки губи.

Нехай знають, що паном я
І доляри маю,
А на церков і читальню
Я свищу і чхаю.

Так посидів той Іван наш
Місяць й половину,
А доляри збивав Іуко,
Мужик ковтає сліну.

А як мав вже відїзджати,
Втяв ще одну штуку,
Наняв музику троїсту
І наробив гуку.

А що була середя то,
Та ще і Петрівка,
Тож не прийшла на сю гульку
Ані одна дівка.

Іван Рухлю взяв під боки
Тай з нею гуляє,
А музика не, сміється,
Йому пригравляє.

І полмав назад за море,
Сплюнули всі люди,
Гришми розуму не купили,
Дурнем був і буде.

Що то є система Бурмистра

Новий спосіб управи рілі

Німецький агроном Бурмистр проголосив недавно новий спосіб управи рілі, який він випрактикував. Його спосіб полягає на тім, щоби городову господарку приновити в полі при управі збіжжа й інших полевих ростин. Орання плугом уважає Бурмистр хибним. Плуг наш є так уладжений, що при орці спідня верства землі, в якій мало поживи і повітря, виходить на верх, а земля виставлена довгий час на ділання сонця і воздуху, отже найбільше врожайна, йде на спід. Наслідком того ростини засіяні в свіжо виорану на верх спідню землю не можуть добре розвиватися та давати високих зборів.

Тому Бурмистр зладив цілком інший плуг. Його плуг має прикріплені до гряділя дві полиці: перша значно більша, видовжена на бік і поставлена вище. Друга, менша, поставлена низше. При орці передня більша полиця стинає верхню верству ґрунту і не кидає її на дно борозди, лиш відкидає зверху на бік. Щойно задня менша полиця виорює борозду і лишає її зрушену під сподом. Як ідемо плугом другий раз, перша полиця кидає верхню почву в борозду і лишає її зрушену під сподом.

В такий спосіб зорана земля є урожайніша, бо верхня верства лишається далше на верха і має все те, що ростина потребує. Спідня верства є також поліпшена, отже ростини можуть ліпше закорінюватися і розвиватися.

Тим плугом орється під управу озимини як найскорше, бо плуг цей зрушує землю відразу добре. Як земля занечищена бурянами, і як лише вони по оранці зйдуть, то нищиться їх волоченням і приступається до засіву.

Поле зоране в осени під весняні засіви не лишається в острій скибі, а зрівнюється під осінь волоченням, бо це причинюється до скорого сходження бурянів, які нищимо бороною. На весну вже не треба переорювати такої рілі, тільки заволочити, щоби знищити решту бурянів. Перед засівом ярини пригноюємо рілю штучними погноями, голвно азотними, щоби ростини скоро розвинулися. Сіється лиш сіянкою і не волочиться по засіві, бо волоченням зерно покривається грубою верствою землі, а з того виходить нерівномірне сходження, неоднаковий розвиток, а як насіння заглибоко, то навіть пропадає.

Такий спосіб управи дає ростинам змогу використати природні добра: сонце, повітря, воду, поживу і не вимагає коштовного гноіння. Для збереження води в землі Бурмистр радить рідкий посів. Він сіє поодинокі зерна в однакових відступах у широких рядках так, що на морг вийде не більше як 15 кг. насіння. Між рядками і між поодинокими ростинами оброблює землю подібно, як оброблюємо буряк чи бараболю. Зрушенням стримується паровання води, так що навіть в часі посухи ростини не терплять на брак води, а тим

самим і поживи. Зрушенням очищується також ґрунт від буряну.

Висліди такої управи прямо неімовірні. З морга пересічно дістається 40 метричних сотнарів, замість наших 5—10. До такого сіяння Бурмистр придумав спеціальну сіялку. Система Бурмистра дуже надавалася для наших малоземельних господарств. Одна її хиба, що

до-тягнення такого плуга треба дуже сильних коней. Треба також відповідних інших знарядів як сіялка й приладдя до підгортання. Треба також доброго зерна, що сильно розростається в кущі. Та це все можна побороити спільним зусиллям при помочі сільсько-господарської кооперації.

ЧИ ЗНАЛИ ВИ, ЩО...

Від початку революції в Росії большевики розстріляли 31 єпископів, 1560 священників і 700 монахів. Покарали вязницею 48 єпископів, 3700 священників і 801 монахів і монахинь.

На біль голови теплі оклади не раз краще помагають, як студені.

Цей чоловічок з Пдетесбурга в Полудневій Африці високий є ледви 80 см. Має 10 жінок і 37 дітей.

Чорна качка, що зносить чорні яйця, живе в Америці в Cheshire N. Y.

Римський цісар Калігуля (36—41 по Р. Хр.) повінчався з місяцем, бо в своїй гордості нічого іншого на світі не вважав достойним себе.

Мертве Море не є морем тільки озером.

Газ гелій відкрили насамперед на сонці, а щойно 27 літ пізніше і на землі

Цей Китаєць Лю Чун з Кантону є найзручнішим на цілий Китай в ловленню... блох. На змаганнях, які Китайці урядили в 1927 р. в Кантоні, забив у 6 годинах 13.400 блох.

В Англії в 1926 р. побралися „хліб“ з „маслом“. Того року 22. квітня в місцевості Лідс, як свідчать метрикальні книги, відбулося вінчання Анни Бред breadхліб) з Іваном Butter-ом (butter-масло)

Сир з найдовшим іменем виробляють в Німеччині, в Оберамергаві. Цей сир зветься Oberammergauerpensionsfestspielealpenkräuter klosterdelikatessfrühstücks käse.

МІНІСТЕРСЬКИЙ ОБІЖНИК У СПРАВІ ВІЧ ТА ЗБОРІВ

Міністерство внутрішніх справ розіслало воєводам обіжників між іншими також в справі делегування на віча та збори представників влади. В обіжнику виразно написано, щоби на збори і віча делегувати лиш таких урядовців, котрі докладно знають приписи, при тім тактовних і зрівноважених. В поважніших випадках конечна є особиста участь старости. Поліційними функціонерами можна послугуватись як представниками лиш у виймових випадках. На замкнених зборах не можна легітимувати учасників на основі „доводів особистих“, бо нема примусу мати такі „особисті доводи“.

Комунікат

Головного Віділу Тов-а „ПРОСВІТА“ до всіх правних і фізичних членів Тов-а „ПРОСВІТА“

Отсим повідомляємо, що речинець вирівнювання членських вкладок за рік 1929 р. до Тов-а „Просвіта“ кінчиться з днем 31-го березня 1930 р. Хто до того часу не вирівнає вкладки за 1929 рік, перестас з днем 1-го квітня 1930 р. бути членом Тов-а „Просвіта“.

Головний Виліл Тов-а „Просвіта“.

Надіслані пові книжки

Дмитро Дорошенко. **По рідному краю.** (Подорожні вражіння й замітки). Видання друге, перероблене й доповнене. Популярна Бібліотека. Книжечка 1. Львів. Накладня Михайла Таранька 1930. Стор. 156. 8°.

Велику прислугу зробило рухливе Видавництво М. Таранька нашій популярній науковій літературі, що видало цю книжку Д. Дорошенка. У нас творів із описами нашої рідної землі так мало. А нам же в першу чергу треба знати нашу рідну землю. Книжка писана так цікаво, що читаєш і не хочеш відірватися. Автор зачинає свій опис Гетьманщиною, себто цією частиною української землі, що в козацьку добу була осередком нашого життя. Потім іде Волинь, що довгі часи під Романовичами з нашою Галицькою волостю творила одну галицько-волинську державу. Далше йде врожайне Поділля, а потім столиця гетьмана Богдана Хмельницького — Чигирин. Накінець веде нас автор на південні межі нашої землі в чарівній Бахчисерай, колись столицю кримських ханів. Автор не тільки описує це, що бачив, а ще при кожному описі пригадує нам славне минуле описуваної місцевості. Тим книжка стає ще цінніша. Віє з ньою таким теплом, такою любов'ю всего рідного! Писана зрозуміло всім, мова чиста. Гарна книжка, цінна! Повинна найтисся не тільки в кожній читальній бібліотеці, а й у кожного, хто любить читати й бажає поширити своє знання. Тому як найбільше наших людей повинно передплатити цю бібліотеку. Передплату посилати на адресу. Накладня Михайла Таранька. Львів, вул. Зіморівіча 3. Ціна книжки 2 зол. 50 с. В передплаті ціна о половину менша.

ЧЕХИ ЗДЕРЖАЛИ ВВІЗ ХУДОБИ з ПОЛЬЩІ

Чехословацьке міністерство торгівлі рішило здержати дальший ввіз худоби з Польщі тому, що контингент, який установлено взаємною умовою на 16 тисяч штук, значно перевищено. Рішення се ще не остаточне і по якимсь часі буде мабуть відкликане.

Памяті поета-байкара України

*Ласкавим голосом пісень ти нам давав
У наше чесне діло віру,
І голос радощів й надії провозав
Твою тепер розбиту ліру.
І от, замовк твій глас,*

*погас промінь ясний,
Що в темному світив околі,
Але не вмер поет у пам'яті людській!
Згадаємо тебе в недолепці михій
І в крапцях час нової долі.*

Цей вірш іншого нашого поета Володимира Самійленка, виритий на мармуровім памятнику на місці вічного спочинку Леоніда Глібова в Троїцькім монастирі під Черниговом на В. Україні.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

2.3 (16) Неділя сиропустна. Св. вмч. Теодора. Глас 3. Євг, утр. 3.

Устав: Веч. вел. Блаж. муж. На Госп. возв. стих. воскр. 6. і Тріод. 4. Сл. Тріод. 1 н. догм. 3. гласа. Стиховні воскр. Сл. Тріоди 1 н. Богор. воскр. Троп. воскр. Сл. 1 н. Богор. воскр. Повеч. мале конд. Тріод. Полунощн. недільна Утреня Бог. Господь. троп. воскр. 2. р. Сл. 1 н. Богор. воскр. Катизми ряд. Сідалні воскр. Поілей недільний. „На ріках“, „Ангельський Собор“, Іпакої і Степенна гласа. По Євг. і псал. 50. стихири покаянні. Канон воскр. крестовоскр. Богор. і Тріоди. Катав. Тріоди. По 3. п. Сідалн. Тріод. По 6. конд. інос Тріод. По 9. п. Світил. воскр. Сл. Тріод. 1 н. Богор. На хвалите стихири воскр. 5 і Тріод. 4 Сл. Тріод. 1 н. Преблагословенна. По Славосл. вел. „Днесь спасеніє“. По отпусті утрн. Сл. 1 н. стихири еванг.

На часах троп. воскр. Конд. Тріоди Сл. Бож. Злат. (На проскомидії приготовлює священник 3 агні два на Сл. Преждеосвящ. в середу і п'ятницю) Антиф. недільні троп. воскр. Сл. конд. Тріоди 1 н. Богор. Проче гласа і нед. сир. Ап. 112. Євг. Мат. 17. Пополудни відправляється Вечірня постна.

3.3 (18) Понеділок. Св. Льва папи римського.* Піст. (Хоч у пості приписує Устав Сл. Божу совершену тільки в суботи і неділі, а в середи і п'ятниці Сл. Преждеосв. Дарів, то львівський Собор дозволяє відправляти в понед. второк і четвер Сл. Божу Златоустого (намірення або Святого).

4/3 (19) Второк. Св. Апост. Архипа. 5/3 (20) Середа. Св. Льва еп. Катанського.

Служба Преждеосвящених Дарів. Священик убирає всі ризи фіол. як до Сл. Божої, роблячи над кожною знак креста говорить „Гос. поду помолимся“. Убраний бере чашу порожну, дискос, покровець і ручничок, іде перед головний престіл і зачинає Службу. (По обкладженню царські врата отворені аж до „Да ісправиться“) „Благословенно царство“ і Прийдіте поклонімся Псалом 103. В часі псал. священник читає молитви вечірні від 4. починаючи. Три перші читає по антиф. катизми 18. Госп. возв. стих. 10. Тріоди 6. і Свят. 4. (з четверга). Сл. 1 н. Богор. Вхід з кадил. Світе тихий. Прокім. тріод. зі стихами і Чтеніє. Другий прокім. Священик бере до рук кадило в праву, а трійдо засвічену в ліву складає руки на хрест і обернений до престола голосить „Премудрость прости“ а звертаючись до людей „Світ Христов просвіщає всіх“. На сі слова чтець зачинає відразу „Притчей чтеніє“ „Воньмим“ дяк читає. Священик і вірні роблять 3. поклони і замикаєся царські врата. По скінченню чтенія кадить передню сторону престола і зачинає „Да ісправиться“. Потім співає хор а священник клячить. При кінці слів сего стиха священник кадить і переходить до правої сторони престола і співає „Госпопи возхва“ Хор спі-

ває знов „Да ісправиться“ Священик іде запрестіл і співає „Положи Господи“ а хор „Да ісправиться“. На лівій стороні престола „Не уклони серця“ а хор „Да ісправиться“. Перед престолом єще раз „Да ісправиться“ до слів „воздіяніє“ які співає хор, а священник чекає клячути. По скінченню отвиріє царські врата і робить 3 поклони. Потім продовжається Сл. Преждеосв. Дарів як в Літургіконі. Ектеніі співає священник спеціальним напівом. В часі співання „Нині сили“ священник кадить як звичайно на Сл. Бож. перед великим входом. По обкладженню виймає з кивота дароносицю кадить бере її в руки (маючи шаль на раменах) і робить вхід на около престола і виходить лівими діякон. дверми а царськими входить в вівтар ставляє дароносицю на престолі виймає св. Дари (агція і частиці) кладе на дискосі а до чаші вливає вина і води без молитви. Дароносицю ховає і робить три великі поклони перед Св. Дарами. Дальше як в Літург. св. Причастіє під одним видом. По заамв. молитві „Буди імя Господне“ 3. р. Псалом 33. і „Благословеніє Господне на вас“ звичайним напівом. По отпусті „Претерпівий за нас страсти“.

6/3 (21) Четвер. Препод. Тимотея і Свщм. Євстатія. 7/3 (22) П'ятниця. Найденя мощ. мучен. в Євгенії. Служба Преждеосвящених Дарів. 8/3 (23) Субота св. Поликарпа.

***) Св. Лев папа римський** вступив на Апостольський престол в 440 р. по смерті папи Сикста III. і пережив на нім 21 літ то є до р. 461. За його часів ширилася між християнами ріжні єреси. Красномовними своїми проповідями і ученими письмами вспів при Божій помочи навернути многих на дорогу Божої правди, в 451 р. скликав св. Лев вселенський собор до Халкидону. На тім соборі було 630 єпископів. Коли відчитали там письмо св. Льва до Флявіяна, царгородського архієпископа, то всі приявні з одушевленням закликали: „Так само учили св. Апостоли! Св. Петро промовив устами Льва“. Той собор має велике значіння в історії католицької Церкви. Після нього ложні науки на довгий час припинилися. Св. Лев два рази відвернув велике нещастя, яке грозило Римові. Перший раз, коли на Рим йшли дикі орди Гунів під проводом Атилі, прозваного бичом Божим. Папа Лев вийшов проти того дикого завойовника і своєю бесідою доконав того, що Атиля пощадив Рим. Другий раз було подібно, коли на Рим йшли Вандали під проводом Гензерика. Знову св. Лев пішов до ворожого табору і вдруге спас Рим від розгрому. Та ще інші були великі діла того папи, так що слушно

Леонід Глібів

Півень і перлинка

(Байка).

Під тином півень, біля хати,
Знечевя смітник розгребав
І квочучи там дешицю клював, —
Наїдку не було, а так — аби клювати.
У смітчанку углядів якось він
Блескучу, кругленьку перлинку,
І дорогу таку новинку,
Узяв тай викинув під тин.
„Не хочу я таких дурних новинок“,
Промовив він: „нащо здалась вона?
За жменю цих цяцькованих перлинок
Не давби я і зернятка пшона, —
Нехай дурний індик ковтає“.

Так недотепа-неборак
Ганьбує те, чого не знає,
І думає, що добре так.

Леонід Глібів

Не плач, поет!

Не плач, поет! Хоч як там трудно, тяжко буде, —
Не плач, не треба сліз твоїх;
Плаксивих дум тепер ніде не люблять люде,
І лишенько чуже — їм сміх.
Всім веселіше жить, коли кругом сміються,
Бо горя скрізь доволі є;
І через золото, он кажуть, слези ллються, —
На щож ще горенько твоє?
Не плач, поет! Жалійсь про все собі самому,
Неси в могильний свій скиток!
„Він, — кажуть, — гореньком не докучав нікому,
Йому хвала, йому вінок!“

історія назвала його „Великим“. Помер в 461 р. Тіло поховали в гробниці св. апостолів Петра і Павла, а в 1715 р. перенесли до ватиканської святині. Память його обходять також незєдинені (православні), бо за його часів Східна Церква була ще в злуці з Римом.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

3.III 1827 родився Леонід Глібів. Леонід Глібів це по Євгенові Гребінці найкращий український байкар. Жив у Чернигові. Там теж від 1861 р. видавав „Черниговський Листок“, в якому містив і свої твори й твори інших українських письменників. Написав понад 100 байок віршом. Крім цього писав також ліричні поезії. Байки його, як і Гребінчині, хоч основні здебільша, як байки майже всіх світових байкарів, на творах грецького Езопа, представляють українське життя головно на селі. Ліричних поезій написав небогато, та це що написав належить до найкращих перлин української пісенної творчості. Сливе всі його пісні підложені під ноти, а одна з них „Стоїть гора високая“ стала народньою піснею. В останніх роках життя Глібів увійшов був у дуже приязні взаємини з деякими Галичанами й містив свої твори в літературному журналі „Зоря“, та діточому „Дзвінок“, що виходило у Львові. Тут містив він головно свої байки та загадки віршом. На старість осліп, та всеж таки не кидав укладати байки й посилав їх до Львова до „Дзвінка“. Підписувався „Дідусь Кенір“.

3.III 1861. Знесення кріпацтва на Україні. Коли Богдан Хмельницький злучився з Москвою, то застеріг для України окрім порядки. Ці свободи московська влада старалася знищити. Старалася завести на Україні такий лад, як був у Московщині. А там здавен давна було кріпацтво, себто такий лад, що селянин не тільки мусів працювати на пана, а пан міг кріпака й продати, як яку небудь річ чи скотину. Зразу не могли такого ладу завести на Україні, бо були проти цього повстали не тільки всі селяне, а й українська старшина, що вийшла з народу. Аж по зруйнуванні Запорозької Січі й по знесенні гетьманства, коли на Україні багато землі пороздаровувано Москалям, зважилася цариця Катерина II й на Україні завести кріпацтво. 80 літ мучилося наше селянство в московському кріпацтві, аж коли цар Микола I програв війну з Францією й Англією й із сорому заподіяв собі смерть, а царем став Олександр II, під впливом світлих людей на Україні та в Московщині, скасовано кріпацтво в цілій Росії. Чимало до цього причинилися кирило-методіївські братчики, а головно Тарас Шевченко своїми творами.

4.III 1750. Вибір гр. Кирила Розумовського гетьманом. По смерті гетьмана Апостола скасовано гетьманство вдруге.

Правило Україною правління з 6 людей, трох Українців і трох Москалів, однак вся власть була в руках провідникачленів Москалів кн. Шаховського. На Україні настали важкі часи, уряди понадавано Москалям, а ці знущалися над народом. Зруйновану й так Україну руйновано до краю. Так було аж до вступлення на престол цариці Єлисавети. Вона потайки була звінчалася з Українцем Олексієм Розумовським і коли з України прийшли послы з домаганням привернення гетьманства, цариця без сумніву за впливом чоловіка, обіцялася вволити волю Українців. Вона призначила цей уряд Олексієвому братові Кирилові, що вчився за граниею. Аж 1750 р. як він покінчив науки, позволено Україні вибрати собі гетьмана. Вибір відбувся дуже величаво. Всі підготовані наперед заявили: „Хочемо на гетьмана графа Кирила Розумовського“. Цариця очевидно затвердила гетьмана. Та хоч гетьман був і накинений, Українці раділи й цим. Всеж таки тепер усім лекше відітхнулося. Скасовано московські порядки, а відновлено улад із перед 1722р.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЕНДАР

2. III.	схід сонця	6:07,	захід	5:05
3. III.	„	6:05,	„	5:07
4. III.	„	6:02,	„	5:08
5. III.	„	6:—,	„	5:10
6. III.	„	5:57,	„	5:11
7. III.	„	5:56,	„	5:12
8. III.	„	5:55,	„	5:14

Перша чверть місяця 8.III в год. 3 мін. 3. Пересічна довгота дня цього тижня 11 год. 4 мін.

БІРЖА

ЗБІЖЖА: (за 100 кг. льоко стація надан.). Пшениця дв. 34:50—35:50, пшениця с. 31:50—32:50 жито д. 17:75—18:25,

жито сел. 16:75—17:25, ячмінь на мливо 14:— овес гал. 14:50—15: кукуруза 22:25—23:45, бараболя промисл. 3—3:50, фасоля біла 50—60, фасоля колір. 35—40, фасоля краса 45—50, горох 1/2. Вікторія 26:50—28:50, горох пільн. 21:25—22:25, гречка 22:50—23:50 лен 63—65, любинь 23—24, конюшина червона 105—115, просо 26:75—27:75, сіно прас. 8:50—9:50, солома прас. 5—6.

ГРОШІ. Доляр ам. 8:87.

Політичний словар

Вето (латинське слово) значить: противлюся, заборонюю. Право володаря противитися ухвалам парламента, або зносити їх.

Виоманципувати, освободити від чужих впливів.

Візантинізм, коли хтось твердо держиться старих форм, що в життю вже стратили вартість, мертвечина.

Візувати, потвердити, посвідчити
Віляет, провінція в Туреччині як у Польщі восвідство.

Віндикація, домагання звороту власности.

Wink von oben — німецькі слова значать: Знак з гори, себто коли вища влада дає вказівки підчиненим (урядникам), як мають поводитися в якійсь справі, при якійсь нагоді.

Віриліст, покликаний наслідком становища, не з вибору до ради, парламента і т. п.

Вірильний голос, голос окромий у власнім імені або в імені інституції, що має право посилати відпоручника до товариства, чи посла до парламента,

„**Viribus unitis**“ (лат. слова знач: єдиненими силами). Клич старого цисаря б. Австроугорщини, Франца Йосифа I.

Vis maior (читай: віс майор) значить: висша сила.

Віцекороль, заступник короля Англії тільки що намісник (в Індії).

Віцепрезидент, заступник президента

ПОШИРЮЙТЕ РІДНИЙ ПРОМИСЛ

Одинока Українська Відливарня дзвонів і відливів артистичних

Михайла Брилинського

У Львові вул. Замарстинівська 41 тел. 63-56.

Поручає гарні і мельодійні дзвони з матеріалу передвоєнної якості о чистім і звучнім голосі, під порукою чистої гармонії і витривалости. На жадання цінники з інформаціями висилається відвортною почтою. Сплати ратами на догідні услівя.

4—7

